

UWARUNKOWANIA PRAWNE DZIAŁALNOŚCI RYBACKIEJ Z PUNKTU WIDZENIA GOSPODARKI WODNEJ ORAZ OCHRONY PRZYRODY

Radca prawny Krzysztof Gruszecki

System źródeł prawa stanowiących podstawę ochrony środowiska oraz gospodarki rybackiej

- a) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- b) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne
- c) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- d) ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym

Zasada zrównoważonego rozwoju

- **art. 5 Konstytucji RP**

Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się **zasadą zrównoważonego rozwoju**.

- **art. 1 Prawa wodnego**

Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z **zasadą zrównoważonego rozwoju**, w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

**II SA/Go 825/08 -
Wyrok
Wojewódzkiego
Sądu
Administracyjnego
w Gorzowie
Wielkopolskim**

- LEX nr 526352 – wyrok z dnia 25 marca 2009 r.

TEZA

Zasada zrównoważonego rozwoju pełni przede wszystkim rolę dyrektywy wykładni. A to wtedy gdy pojawiają się wątpliwości co do zakresu obowiązków, rodzaju obowiązków i sposobu ich realizacji należy posłkować się zasadą zrównoważonego rozwoju. Pełni ona zatem rolę podobną do zasad współżycia społecznego czy społeczno-gospodarczego przeznaczenia w prawie cywilnym. W pierwszej kolejności do uwzględniania zasady zrównoważonego rozwoju obowiązany jest ustawodawca w procesie stanowienia prawa ale z drugiej zasadę tę powinny mieć na uwadze organy stosujące prawo. Niekiedy bowiem stan faktyczny wymaga rozważenia i wyważenia rozwiązań korzystniejszych stosując zasadę zrównoważonego rozwoju.

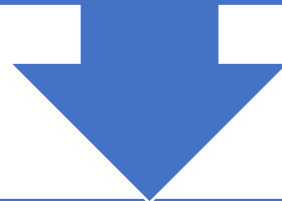
Art. 2a. Ustawy o rybactwie śródlądowym [Racjonalne gospodarowanie zasobami]

Ochronę i odbudowę zasobów ryb w wodach, z wyjątkiem gatunków ryb, które są objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody, zapewnia się przez racjonalne gospodarowanie zasobami, w tym podejmowanie działań służących utrzymaniu, odtworzeniu lub przywróceniu właściwego stanu tych zasobów i relacji przyrodniczych między poszczególnymi ich elementami, **zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.**

Art. 6. ustawy o rybactwie śródlądowym[Obowiązek prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej przez uprawnionego do rybactwa]

1. Uprawniony do rybactwa w obwodzie rybackim jest obowiązany prowadzić **racjonalną gospodarkę rybacką**.

2. **Racjonalna gospodarka rybacka** polega na wykorzystywaniu produkcyjnych możliwości wód, zgodnie z operatem rybackim, **w sposób nienaruszający interesów uprawnionych do rybactwa w tym samym dorzeczu, z zachowaniem zasobów ryb w równowadze biologicznej i na poziomie umożliwiającym gospodarcze korzystanie z nich przyszłym uprawnionym do rybactwa.**

art. 22. Konstytucji RP [Ograniczenie wolności działalności gospodarczej]

- Ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na **ważny interes publiczny**.

II GSK 1079/15, Ograniczenie działalności gospodarczej w zakresie wykonywania rybołówstwa morskiego. - Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego

LEX nr 2206661 wyrok z dnia 10 listopada 2016 r.

TEZA

Ograniczenie działalności gospodarczej w zakresie wykonywania rybołówstwa morskiego zostało wprowadzone **ze względu na ważny interes publiczny**.

art. 4 ustawy o ochronie przyrody

[Obowiązek dbałości o *przyrodę*]

1. Obowiązkiem **organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych** jest dbałość o *przyrodę* będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym.

2. Organy administracji publicznej są obowiązane do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony *przyrody*.

Jakość wody a gospodarka rybacka

- a) art. 75 pkt 2 Prawa wodnego zakazujący wprowadzania ścieków do wód stojących oraz jezior , jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż 24 godziny,
- b) art. 83 ust. 1 Prawa wodnego stanowiący, że **„Wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi są obowiązani zapewnić ochronę wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności przez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie, a tam, gdzie jest to celowe, powtórne wykorzystanie oczyszczonych ścieków.”**
- c) art. 85 ust. 1 Prawa wodnego, **„ W celu ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym wyznacza się rzeki lub odcinki rzek, jeziora oraz wody przejściowe i wody przybrzeżne o specjalnym znaczeniu dla tych gatunków zwierząt, stanowiące ich faktyczne lub potencjalne szlaki migracyjne, miejsca tarła lub miejsca odrostu, zwane dalej "obszarami przeznaczonymi do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym"**
- d) art. 187 Prawa wodnego, **„1. Przy projektowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń wodnych należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju, koniecznością osiągnięcia dobrego stanu wód i charakterystycznych dla nich biocenoz, koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61, oraz potrzebą zachowania istniejącej rzeźby terenu oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i ekosystemach lądowych zależnych od wód. 2. Budowle piętrzące powinny umożliwiać migrację ryb.”**

Przywrócenie pierwotnej funkcji urządzenia

a) 191 ust. 1 Prawa wodnego [Decyzja restytucyjna; nakaz odbudowy lub likwidacji urządzenia wodnego]

W przypadku nienależytego utrzymywania urządzenia wodnego, którego następstwem jest zmiana funkcji tego urządzenia lub szkodliwe oddziaływanie tego urządzenia na wody lub grunty, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych na wykonywanie urządzeń wodnych z urzędu lub na wniosek, mając na uwadze, że korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od nich zależnych, marnotrawstwa wody lub energii wody, a także nie może wyrządzać szkód, może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi tego urządzenia przywrócenie poprzedniej funkcji tego urządzenia, wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom lub likwidację szkód.

b) II SA/Bk 24/20, Przestanki nałożenia obowiązku odtworzenia urządzenia wodnego. - Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku

LEX nr 2945415 wyrok z dnia 12 marca 2020 r.

TEZA

Aby właściwy organ mógł skorzystać z dyspozycji art. 191 ust. 1 p.w. i wydać decyzję nakazującą właścicielowi urządzenia wodnego przywrócenie poprzedniej funkcji tego urządzenia, powinien ustalić w prowadzonym przez siebie postępowaniu: **po pierwsze**, że na danym terenie występuje urządzenie wodne; **po drugie**, kto jest właścicielem tego urządzenia, **po trzecie**, że doszło do nienależytego utrzymywania tego urządzenia i po czwarte, że następstwem owego nienależytego utrzymywania urządzenia wodnego jest zmiana jego funkcji.

Cofnięcie pozwolenia

- a) W art. 415 Prawa wodnego , w którym określono kiedy może mieć miejsce cofnięcie pozwolenia wodnoprawnego za odszkodowaniem. W pkt 7 tego przepisu wskazano bowiem, że może to mieć miejsce gdy „nastąpiło zagrożenie osiągnięcia **celów środowiskowych** i jest to uzasadnione danymi z monitoringu wód oraz wynikami dodatkowego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych, o którym mowa w art. 325 ust. 1 pkt 2”. Cele środowiskowe, o których mowa w tym przepisie należą do języka prawnego, a ich pojęcie zostało wprost określone w art. 55 ust. 1 Prawa wodnego, zgodnie, z którym:
- b) Cele środowiskowe rozumiane jako osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych, w tym dobrego stanu ilościowego wód podziemnych i dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, **dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym dobrego stanu ekologicznego lub dobrego potencjału ekologicznego** oraz dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych, lub norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których zostały utworzone obszary chronione, a także zapobieganie ich pogorszeniu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i innych ekosystemów zależnych od wód
- c) Osiągnięcie celów środowiskowych z reguły idzie w parze z poprawą możliwości prowadzenia gospodarki rybackiej. Dlatego też jeżeli funkcjonowanie konkretnych podmiotów w praktyce uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych wynikających z planów gospodarowania wodami konkretnych dorzeczy, to należy dopuścić możliwość występowania np. przez uprawnionych do rybactwa lub organizacje społeczne z wnioskami o cofnięcie pozwoleń na podstawie, których ma to miejsce.

Wypowiedzenie umowy oddającej obwód rybacki w użytkowanie rybackie - art. 6d ustawy o rybactwie śródlądowym

1. W przypadku nierealizowania założeń zawartych w operacie rybackim dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie może rozwiązać umowę użytkowania **w każdym czasie i bez odszkodowania.**

2. W sprawach nieuregulowanych dotyczących użytkowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Dziękuję za uwagę

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

